

national treasury

Department:
National Treasury
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

POLELO MOHLAKANELWA YA BAPHATLALATŠI BA DITABA

KGORO YA MATLOTLO A SETŠHABA LE DITIRELO TŠA MOTŠHELO TŠA AFRIKA BORWA

KA GA KGATIŠO YA BO-14 YA NGWAGA KA NGWAGA YA DIPALOPALO TŠA MOTŠHELO

PRETORIA, LABOBEDI 25 JANAWARE 2022

Kgoro ya Matlotlo a Setšhaba le Ditirelo tša Motšhelo tša Afrika Borwa di phatlaladitše kgatišo ya ngwaga ka ngwaga ya bo-14 ya Dipalopalo tša Motšhelo.

Kgatišo ya 2021 e laetša tebelelo kakaretšo ya dikoleka tša letseno la motšhelo le tshedimošo ya pušetšo ya motšhelo bakeng sa mengwaga ya go tloga ka 2017 go ya go 2021 ya motšhelo, gape le mengwaga ya fisikale ya go tloga ka 2016/17 go fihla ka 2020/21.

Dikolela tša ditseno tša ngwaga wa ditšhelete wa 2020/21 e ebe e amegile gampe ke dikiletšo tša mesepelo tša leuba la COVID-19 le ekonomi yeo e bego e le gare e goga ka kgara yeo e dirilego 7% ka 2020. Palomoka ya dikoleka tša ditseno bakeng sa 2020/21 e theogile ka 7.8% go ya go R1 249.7bn go tšwa go R1 355.8bn yeo e kolekilwego mengwageng ya go feta.

Dintlha tše bohlokwa kgatišong ya 2021 ke:

- Palomoka ya ditseno tša motšhelo yeo e kolekilwego ke SARS e oketšegile go tloga ka R1 144 billion ka 2016/17 go ya go R1 249.7 billion ka 2020/21, ya oketšega ka pedifatšo ya tekanyo ya ngwaga ka ngwaga ya (CAGR) ya 2.2% mo nakong ye. E tloga e le fase kudu ka CAGR of 9.0% yeo e laeditšwego sebaka sa go feta ga hlano go tloga ka 2011/12 go ya go 2016/17
 - Letseno la Motšhelo wa Beng (PIT) ka 39.1%, Motšhelo wa Letseno la Koporeite (CIT) ka 16.4% le Motšhelo wa Tlaleletšo ya Boleng (VAT) ka 26.5%,

ka kakaretšo e dula e le mothopo o mogolo wa letseno la motšhelo gomme o ama 81.9% ya palomoka ya dikoleka tša letseno la motšhelo.

- Kabo ya motšhelo go GDP e oketšega go tloga ka 23.8% ka 2019/20 go ya go 22.5% ka 2020/21. Se ke ka lebaka la diphokotšo tša ngwaga ka ngwaga tša ditseño tše di kolekilwego go tšwa go motšhelo wa letseno, motšhelo wa boleng bja go oketšwa, le makgetho a itšeng a metšhelophahlogae ya selegae.
- Ka go Kgaolo ya 2: Motšhelo wa Letseno la Mong, thutafase, dipalopalo le tshekatsheko enngwe ya dikelo tša balefela motšhelo bao ba lekotšwego mafelelong a Setemere 2021 bakeng sa ngwaga wa motšhelo wa 2020 di laeditše dipolo tša go thakgatša:
 - 2 091 559 (40.1%) ya balefela motšhelo e be e ngwadišitšwe ka Gauteng;
 - 687 261 ya balefela motšhelo ya balefela motšhelo bao ba lekotšwego ba dutše ka Johannesburg Metro gomme ba tšheledišitšwe go ya ka letseno la motšhelo la go lekanelia R481 209;
 - 1 365 098 (26.2%) ya balefela motšhelo bao ba lekotšwego be ba na le mengwaga ye 35 go ya go 44;
 - 2 792 845 (53.6%) ya balefela motšhelo bao ba lekotšwego e be ele balefela motšhelo ba banna; 2 420 951 (46.4%) e be e le basadi.
 - Balefela motšhelo bao ba lekotšwego ba bile le tekanyo ya letseno la go tšhelelwia R1.8 trillion le maikarabelo a tefelo ya motšhelo ya R407.2 billion. Tekanyo ya bona ya kabo ya motšhelo e be e le 22.4% go bapetšwa le 22.3% ngwageng wa go feta wa motšhelo; le
 - Letseno go tšwa megalong, megolo le ditefelo tša megolo gammogo le phenšene, ditefelo tša go šoma go fetiša nako yeo e beetšwego le dianyuihi tše di šometšwego bakeng sa 91.6% ya palomoka ya letseno la go tšhelelwia.
- Dipalopalo ka go Kgaolo ya 3 tša mabapi le Motšhelo wa Letseno la Koporeiti di laetša gore go tšwa go dikhamphani tše 812 306 tše di lekotšwego go fihla mafelelong a Setemere 2021 bakeng sa ngwaga wa motšhelo wa 2019, 24.0% e bile le letseno la kgonagalo ya go tšhelelwia, mola 48.3% e bile le letseno la go tšhelelwia la go lekana le lefela gomme 27.7% yeo e šetšego e begilwe bjale ka kelo ya tahlegelo.

- Kgaolo ya 4 e laetša gore ka 2020/21, 77.3% ya barekiši bao ba diragatšago ba VAT e be e le dikhamphani goba dikoporeiti tša go tswalelw. Di abetše 92.9% go ditefelo tša VAT ya Selegae gomme e dirile ditefelo tša 91.2% tša ditefelamorago tša VAT. Le ge e le gore batho ka beng (borakgwebo ka noši) ba dirile 15.3% ya barekiši ba VAT, ba dirile dikabelo tša 2.4% tša ditefelo tša VAT ya Selegae gomme go amogetšwe dipušetšo tša 1.2% VAT.
- Bjale ka ge go tlhalositšwe ka go Kgaolo ya 5, VAT ya Tlišogae le Makgetho a Khasetomo e dirile 13.3% le 3.8% ka tatelano ya palomoka ya letseno la motšhelo leo le kolekilwego; leo le dirilego tekanyo ya 17.1% yeo e bilego tlasenyana ka tekanyo ya 17.5% go bapetšwa mengwaga ya go feta ye mehlano ya ditšhelete. Kabelo ya metšhelo ye go GDP e oketšegile go 3.8% go tloga ka mengwaga ya peleng ye mehlano ya tekanyo ya 4.1%, ka rekphoto ya VAT ya Tlišogae ya 3.0% le le Makgetho a Khastom ka 0.8%.
- Bakeng sa ngwaga wa ditšhelete wa 2020/21.
 - Dikarolo tše dikgolo tša kabelo ya HS go Makgetho a Dikhasetomo ka 2020/21, bjale ka ge go laeditšwe go Seswantšho 5.2, e be e ;e Difatanaga, Difofane le Dikepe (20.1%); Dilogwa le Diaparo (19.0%); Metšhene le Dielektroniki (13.8%) gammogo le Dijo, Dinotagi le Metsoko (13.4%).
 - Ditlišogae ka fase ga karolo ya Dijo, Dinotagi le Metsoko di dirile 97.5% ya palomoka ya Makgetho a Motšhelophahlogae a Itšeng, kudu e otletšwe ke disekerete (37.1%) tše di rekilwego go tšwa Switzerland; le di-whiski (35.4%) tše di tlišitšwego gae go tšwa ka United Kingdom.
 - Dikarolo tša Difatanaga, Difofane le Dikepe (56.7%) gammogo le Metšhene le Dielektroniki (38.6%) di dirile dikabelo tše dikgolo kudu go palomoka ya makgetho a ad valorem; ka 30.1% ya palomoka ya morago ya difatanaga tša theko ya godimo tša go tšwa ka Germany, mola 63.2% ya moragorago ya palomoka e dirilwe ke ditlabela tša didirišwa tša elektroniki tše di tšwago ka China.
 - Tekanyo kakaretšo ya lekgetho la Khasetomo ka 2020/21 e be e le 2.8% go bapetšwa le ngwagola ka 3.2%. Didirišwa tše bohlokwa tša tekanyo ya godimo ya Makgetho e be e le Dieta le Dikgabišo ka 24.5%; Matlalo, Mekgopha, ka 19.5%; Dilogwa le Diaparo ka 14.5%; Dijo, Dinotagi le Metsoko ka 9.8% gammogo le Difatanaga, Difofane le Dikepe ka 6.9%.

- Ka sephetho, Kgaolo ya 6: Metšhelo e mengwe le Dikoleka e fana ka tshedimošo ya motšhelo bjale ka Motšhelo wa Poelo ya Matlotlo (CGT), Makgetho a Phetišo, Mašokotšo a Ditlabelo tša Dimenerale le Petroleamo (MPRR), Ditefo tša Yunion ya Khasetomo ya Borwa bja Afrika (SACU) le ditefelo tša tefelo ya Disele. Ka 2020/21, CGT ya R16.4 billion e kgobokeditšwe fao R8.4 billion e bilego gona ka lebaka la batho ka beng le ditrasete le R7.9 billion go dikhamphani. Tekanyetšo ya R173.1 billion e okeditšwe ge e sale go tsebagatšwa CGT ka Oktobre 2001, ka R80.9 billion go tšwa go batho ka noši le ditrasete le R92.1 billion go tšwa go dikhamphani.

Ditokumente tša Dipalopalo tša Motšhelo tša 2021 di hwetšagala go wepsaete ya SARS le Kgoro ya Matlotlo a Setšhaba go www.sars.gov.za le www.treasury.gov.za

SARS le Kgoro ya Matlotlo a Setšhaba di amogela ditshwayotshwayo le ditšhišinyo tša setšhaba go tšwelapele go kaonafatša tirišo ya kgatišo go akanyetšo ya pholisi, le go tšweletša dikgopolole tše mpsha ka go kamano ya Afrika Borwa ya leago le ekonimi. Tše di ka hwetšagala ka go emeilela go taxstatistics@sars.gov.za.

Go fihlelela letlakala le ka dipolelo tše dingwe kgotla dikgokanyo tše di latelago mo tlase:

- IsiZulu
- Sesotho
- Afrikaans
- Sepedi
- Xitsonga

SEPHETHO

Dipotšišo: SARS Media sarsmedia@sars.gov.za
National Treasury Communications Unit media@treasury.gov.za goba letšetša
012 315 5000